

د پوهنې وزارت

پښتو

څلورم ټولکۍ (د دري ڙبو لپاره)

پښتو - څلورم ټولکۍ
(د دري ڙبو لپاره)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د پوهنۍ وزارت

پښتو

څلورم ټولګي

(د دري ڙبو لپاره)

د چاپ کال: ۱۳۹۷ ه.ش.

د کتاب ځانګړ تیاوې

مضمون: پښتو

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د پښتو برخې د درسي کتابونو مؤلفین

ادیت کوونکي: د پښتو ژبې د ادیت دیپارتمنت غږي

ټولګي: څلورم (د دري ژبو لپاره)

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکي: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تأليف لوی ریاست

خپروونکي: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوی ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هجري شمسی

د چاپ ځای: کابل

چاپ خونه: بهير مطبعه

برېښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې وزارت سره محفوظ دي. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغروونکو سره قانوني چلنډکېږي.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د توري
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دی
براھوي دی، قزلباش دی
دا هېواد به ټل څلپوي
په سينه کې د آسيا به
نوم د حق مودي رهبر
دا عزت د هر افغان دی
هر بچي يې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیريان، نورستانيان
هم ايماق، هم پشه ٻان
لكه لمړ پرشنه آسمان
لكه زره وي جاويдан
وايوالله اکبر وايوالله اکبر

د پوهنې ۵ وزیر پیغام

اقرأ باسم ربک

دلوي او ببنونکي خداي حَمْدَهُ شکر په خاى کوو، چې مورد ته يې ژوند رابنلي، او د لوست او لیک له نعمت خخه يې برخمن کړي يو، او د الله تعالی پروروستي پيغمبر محمد مصطفى عَلَيْهِ السَّلَامُ چې الهي لومړنۍ پیغام ورته (لوستل) و، درود وايو.

خرنګه چې تولو ته بشکاره د ۱۳۹۷ هجري لمريز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دي امله به د گران هپواد بنوونېز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. بنوونکي، زده کونونکي، کتاب، بنوونځي، اداره او د والدينو شوراګانې د هپواد د پوهنېز نظام شپرگوني بنسټيز عناصر بلل کېري، چې د هپواد بنوونې او روزنې په پراختيا او پرمختيا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هپواد په بنوونېز نظام کې د دodi او پراختيا په لور بنسټيزو بدلونونو ته ژمن دي.

له همدي امله د بنوونېز نصاب اصلاح او پراختيا، د پوهنې وزارت له مهمولو لمړي توبونو خخه دي. همدارنګه په بنوونځي، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي بنوونېزو تأسیسانو کې، د درسي کتابونو محتوا، کيفيت او توزيع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې خاى لري. مورد په دي باور يو، چې د باکيفيه درسي کتابونو له شتون پرته، د بنوونې او روزنې اساسی اهدافو ته رسپدلي نشو.

پورتنيو موخو ته د رسپدو او د اغښناک بنوونېز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هپواد له ټولو زړه سواندو بنوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو خخه په درناوي هيله کوم، چې د هپواد بچيانو ته دي د درسي کتابونو په تدریس، او د محتوا په لپرداړو کې، هېڅ دوډ هڅه او هاند ونه سېموي، او د یوه فعال او په دیني، ملي او انتقادي تفكر سمبال نسل په روزنه کې، زيار او کوبښن وکړي. هره ورڅ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤوليت په درک سره، په دي نیت لوست پیل کړي، چې د نورخې گران زده کونونکي به سباد یوه پرمختللي افغانستان معماران، او د تولنې متمند او ګټور او سېډونکي وي.

همدا راز له خوررو زده کونونکو خخه، چې د هپواد ارزښتاکه پانګه ده، غونښته لرم، خو له هر فرصت خخه ګیه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د خيرکو او فعالو ګډونوالو په توګه، او بنوونکو ته په درناوي سره، له تدریس خخه سبه او اغښناکه استفاده وکړي.

په پاي کې د بنوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د بنوونېز نصاب له مسلکي همکارانو خخه، چې د دي کتاب په ليکلو او چمتو کولو کې يې نه ستري کډونکي هلي خلې کړي دي، منه کوم، او د لوئ خدائ حَمْدَهُ له دربار خخه دوى ته په دي سېیڅلې او انسان جوړونکي هڅې کې بریا غواړم.

د معیاري او پرمختللي بنوونېز نظام او د داسې ودان افغانستان په هيله چې وکړي يې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دكتور محمد ميرويس بلخي

فهرست

شماره	عنوان	سریکونه	مخفونه
۱	الله جل جلاله		۱
۲	حضرت محمد ﷺ		۳
۳	د پښتو زې په هغه توری ...		۵
۴	زموږ ټولګي		۷
۵	خبرې اترې		۹
۶	دېر لګښت		۱۱
۷	روغتیا		۱۳
۸	ساده کلمې		۱۵
۹	خبرې اترې		۱۷
۱۰	زموږ کورنۍ		۱۹
۱۱	خبرې اترې		۲۱
۱۲	زموږ بنوونځۍ		۲۳
۱۳	خبرې اترې		۲۵
۱۴	باغ		۲۷
۱۵	بنوونکې او زده کوونکې		۲۹

شماره	سربیکونه	مخونه
۱۶	خواره	۳۱
۱۷	غم	۳۳
۱۸	خبری اتری	۳۵
۱۹	غایبونه	۳۷
۲۰	بنه زده کوونکی	۳۹
۲۱	حالة	۴۱
۲۲	کوتره او مپری	۴۳
۲۳	نوی زده کوونکی	۴۵
۲۴	زده کوونکی په کور کې	۴۷
۲۵	سپلاب	۴۹
۲۶	مرسته	۵۱
۲۷	ژوند	۵۳
۲۸	له نارو غیو مخنیوی	۵۵

لوست لوست

الله جنَّةُ الله

موخه: د دغه لوست موخه د الله جنَّةُ الله په يووالی ايمان درلودل دي.

پونتنه:

مور او تاسي د چا بنده گان يو؟

الله جنَّةُ الله يو دي. شريک نه لري.

مور د الله جنَّةُ الله بندگان يو.

مور مسلمانان يو. د الله جنَّةُ الله عبادت کwoo. زمور نېک عملونه د الله جنَّةُ الله عبادت دي.

مرکه:

توريالي: زلميه! مور چا پيدا کړي يو؟

زلمى: مور الله جنَّةُ الله پيدا کړي يو.

توريالي: زلميه! مور د چا عبادت کwoo?

زلمى: مور د الله جنَّةُ الله عبادت کwoo

- زده کوونکی دې له بنوونکی وروسته په مناسب اواز سره متن ولولي.
- خو زده کوونکی دې په وار سره لوست ولولي، نور دې ورته غور ونیسي، بنوونکی دې مرسته کوي.
- دوه، دوه زده کوونکی دې د ټولگي مخې ته راشي، يو دې د کتاب له مخې ورته جملې ووايي او بل دې د املا په توګه پر تختې ولیکي، بنوونکی دې ورسره مرسته وکړي.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د ټولگي مخې ته راشي، د الله ﷺ د یووالې په اړه دې خبرې وکړي، نور دې ورته غور ونیسي.

لغت	معنا
مخلوق	افريده شده
عبادت	ستايش، پرستش، بنده ګي

زده کوونکی دې په کورونو کې متن بنه ولولي او بیا دې په کتابچو کې ولیکي.

حضرت محمد ﷺ

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د حضرت محمد ﷺ پېزندل.

— آیا تاسو خپل پیغمبر حضرت محمد ﷺ پېزنى؟

— موږ او تاسې د چا امتیان يو؟

حضرت محمد ﷺ د الله ﷺ بنده او پیغمبر دی.

د حضرت محمد ﷺ د پلار نوم عبد الله و.

حضرت محمد ﷺ د نبو اخلاقو خاوند و.

زمور پیغمبر ﷺ ته ماشومان ډېر گران وو.

پرمور هم خپل پیغمبر ﷺ گران دی.

مورد خپل پیغمبر ﷺ اطاعت کوو.

- زده کوونکي دې له بنوونکي وروسته په مناسب اواز سره متن ولولي.

- خو زده کوونکي دې په وار سره د ټولګي په مخ کې متن ولولي.

- دوه، دوه زده کوونکي دې د ټولګي مخې ته راشي، يو دې د کتاب له مخې ورته يوه جمله ووايي او بل دې د املا په توګه پر تختې ولیکي، نور دې په کتابچو کې ولیکي.

معنا	لفت
فرمانبرداري	اطاعت

زده کوونکي دې په کورونو کې متن بنه ولولي او بيا دې په کتابچو کې ولیکي.

د پښتو ژبې هغه توری چې په دري او عربی ژبو کې نشه

موخه: د پښتو د تورو د غړونو سم اداکول او سم لیکل.

تاسو له چا سره کله هم پر پښتو ژبه خبرې کړي دي؟

پ	ښ	ډ	ډ	ډ	ځ	څ	پ

پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ
څ	څ	څ	څ	څ	څ	څ	څ
ځ	ځ	ځ	ځ	ځ	ځ	ځ	ځ
ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ
ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ
ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ	ډ
ښ	ښ	ښ	ښ	ښ	ښ	ښ	ښ
پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ

- يو زده کونکى دې توري دكتاب له مخې ولولى، نور دې ورته غور ونيسي.
- يو زده کونکى دې د تولگي مخې ته راشي، توري دې دكتاب له مخې ولولى، نور دې ورپسې تكرار كري.
- زده کونکى دې په وار سره توري ولولى او بيا دې يو يو پرتختې وليکي.
- يو زده کونکى دې توري پرتختې وليکي، بل دې ولولى او نور دې ورپسې تكرار كري.

د پښتو توري په ګلمو ګې

ب	ټولگي
څ	څلۍ
ځ	ځنګل
ډ	ډندې
ډ	ډوند
ډ	ډلې
ښ	ښکلا
ڼ	ڼانه

زده کونکى دې د پښتو خاص او ځانګړي توري له ياده زده او بيا دې په كتابچو کې ولیکي، بله ورڅ دې په ټولگي کې نورو ته تكرار كري.

زموږ ټولګي

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د ساده کلمو زده کول.

ستاسو په ټولګي کې ټول څو تنه دي؟

مور په نوي ټولګي کې ناست يو. دا څلورم ټولګي دی.
هر مضمون د یوه بسوونکي له خوا تدرسيږي.
ایمل زموږ د پنستو مضمون بسوونکي دی.
ډېر نسه سړي دی. مور ته نسه لوست وايې.
پر مور خپل بسوونکي ګران دی.
خبره یې منو، خپل لوست په مينه لولو.

- زده کوونکی دې له بنوونکي خخه وروسته په چوپتیا سره لوست ولولي.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د ټولگي مخې ته راشي او د لوست متن دې ولولي.
- دوه، دوه زده کوونکی دې د ټولگي مخې ته راشي، يو دې ورته يوه جمله له کتاب خخه ولولي، بل دې د تختې پرمخ د املا په توګه ول يكن.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د (ورخ، جور، پيل) کلمې د تختې پرمخ په جملوکې وکاروي نور دې په خپلو کتابچوکې ول يكن.

لغت	معنا
پایله	نتیجه
ستونزې	مشکلات
کال	سال
ټولگى	صنف
بنوونکي	علم
زده کوونکي	شاگردان

کورنۍ دندہ:

ټول زده کوونکی دې د ټولگي، ناست، ولار، خلورم کلمې په خپلو کتابچوکې ول يكن بيا دې په جملوکې وکاروي.

خبرې اترې

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د خبرو کولو ورتیا ترلاسه کول.

تاسي نن له چا سره خبرې اترې کړي دي؟

سلیمان: عبدالرحمانه وروره! سټری مه شي.

عبدالرحمان: سلیمانه ته هم سټری مه شي.

سلیمان: عبدالرحمانه زه نن بسوونځی ته حم.

عبدالرحمان: زه هم حم.

سلیمان: ته په کوم ټولګي کې يې؟

عبدالرحمان: زه په خلورم (ب) ټولګي کې يم.

سلیمان: ډير نسه، عبدالرحمانه کورنۍ دنده دې ترسره کړي ده؟

عبدالرحمان: هو! کورنۍ دنده مې ترسره کړي ده.

سلیمان: ما هم خپله کورنۍ دنده ترسره کړي ده.

عبدالرحمانه: ډيره نسه ده. د خدای په امان.

- خو زده کوونکي دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، د لوست متن دې ولولي، بنوونکي ورسه مرسته کوي.
- دوه دوه زده کوونکي دې د بنوونکي په مرسته په خپل منځ کې خبرې اترې وکړي.
- دوه زده کوونکي دې د ټولګي مخې ته راشي، يو دې ورڅخه پوبنتنې وکړي، بل دې څوابونه ورکړي، نور دې ورته غوره ونیسي.
- دوه زده کوونکي دې د ټولګي مخې ته راشي، يو دې د کتاب له متن څخه ورته يوه جمله ووايې، بل دې د تختې پرمخ ولیکي، نور زده کوونکي دې د تختې له مخې په کتابچوکې ولیکي.

لغت	معنا
آباد	ودان
پرونى	دیروز
دنده	وظيفه

کورنۍ دنده:

ټول زده کوونکي دې لوست ته ورته د خبرو اترو په شکل په خپلو کتابچوکې خوکربنې ولیکي.

دېر لګښت (اسراف)

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د دېر لګښت په زیانونو پوهېدل.

د بې حایه او چېر لګښت په اړه خوک خه ویلی شي؟

- بې حایه لګښت (اسراف) بنه کار نه دی.
- د هر شي په لګښت کې باید پام وشي.
- د اوپوله اخيستلو وروسته باید نل بند شي.
- له اړتیا پرته باید ګروپونه ونه لګول شي.
- د اسلام پاک دین هم بې حایه مصرف منع کړي دی.

- زده کوونکی دې له بنوونکی وروسته نوی لوست ولولی.

- خو زده کوونکی دې په وارسره د (لگښت، اړتیا، بې خایه) کلمې د تختې پرمخ معنا او په جملو کې استعمال کړي.

- خو زده کوونکی دې په وارسره لاندې نیمګړې جملې په مناسبو کلمو ډکې کړي.

- بې خایه لگښت نه دی.

- د هر شي په لگښت کې باید وشي.

- له اړتیا پرته باید خراګونه لګول شي.

- موږ باید خپل لگښت ته پاملننه وکړو.

- خو زده کوونکی دې په وارسره د ټولګې مخې ته راشې، د ډېر او بې خایه لگښت په اړه دې خبرې وکړي.

لغت معنا

لگښت مصرف

پاملننه توجه

کورنۍ دندہ:

زده کوونکی دې د بې خایه لگښت په اړه خو جملې په کتابچو کې ولیکي.

روغتیا

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د خپلې روغتیا په ساتنه پوهېدل.

پوښته:
?

تاسي خپلې روغتیا ساتني ته خه چول پاملننه کوي؟

روغتیا د خدای ﷺ نعمت دی. موږ باید خپلې روغتیا ته پاملننه وکړو، هره وړ سپورت وکړو، غابونه پر مسواك یا برس پریمینځو، خپل بدن او کالی پاک وساتو. ناپاک شیان ونه خورو. مېوې او سابه پاک پریمینځو، په چټلو اوبوکې لوبې ونه کړو. که ناروغه شو، باید داکټر ته ولار شو.

- زده کوونکی دې له بنوونکي وروسته متن ولولي.
- خو زده کوونکي دې په وارسره د (سپورت، اړتیا، مسواك، برس) کلمې د تختې پرمخ په جملو کې استعمال او نور دې په کتابچو کې ولیکي.
- درې زده کوونکي دې د ټولګي مخې ته راشي، په وار سره دې د خپلې روغتیا ساتني په اړه خبرې وکړي.
- خو زده کوونکي دې په وارسره د تختې پرمخ لاندې نیمگړې جملې بشپړې کړي.
 - موږ باید خپلې روغتیا ته وکړو.
 - ناپاک شیان ونه خورو.

لغت	معنا
روغتیا	صحت

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د روغتیا په اړه خو جملې ولیکي، بله ورڅ دې په ټولګي کې نورو ته ولولي.

ساده کلمې

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د کلمې پیژندل.

احمد، قلم، کتاب، مېز...

تاسو پوهېږي چې کلمې خنګه او له خه شي جورېږي؟

هر معنا لرونکی لفظ چې په یو وار له خولې را ووځي او د ویشلو ورنه وي،
ساده کلمه بلل کېږي.

لکه: احمد، محمود، قلم، کتاب، مېز او نور.

کلمې له تورو جورېږي او توري زمور له خولې خخه د راوتلو غړونو
انځورونه دي. په دې معنا چې له تورو کلمې جورېږي.
لکه: کور، او به، قلم، بکس او نور.

- زده کوونکی دې له بنوونکي وروسته په خپل منځ کې متن ولولي.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د متن يوه، يوه کربنه ولولي.
- دوه، دوه زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشي، يو دې د کتاب له مخې ورته يوه جمله ووايي، بل دې پرتختې د املا په توګه ول يكن، نور دې هغه د تختې له مخې په خپلو کتابچو کې ول يكن.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د تختې مخې ته راشي، د (قلم، کتاب، ميز) کلمې دې په جملو کې استعمال کړي.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د ټولگې مخې ته راشي، دوي ساده کلمې دې پرتختې ول يكن.

لغت

معنا

حروف

توری

ټول زده کوونکي دې خلور خلور ساده کلمې په جملو کې وکاروي، بله ورئ دې په ټولگې کې نورو ته ولولي.

خبری اتروی

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د خبرو اترو له لاری د زې زده کول.

آیا تاسو له چا سره د خبرو اترو له لاری ستونزه حل کړي ده؟

ملای: زرغونې ستړې مه شې!

زرغونه: ته هم ستړې مه شې.

ملای: خوشحاله اوسي.

زرغونه: نن خه کار کوي؟

ملای: خپلې کورنۍ دندې ترسره کوم.

زرغونه: د کور په کارونو کې له مور سره کومک کوي؟

ملای: هو: د کور په کار کې له مور سره مرسته کوم.

زرغونه: زه هم د کور په کارونو کې مرسته کوم.

ملای: د خدای په امان، په مخه دې بنه.

- زده کوونکی دې له بنوونکي خخه وروسته پورتنى لوست په پته خوله ولولي.
- دوه زده کوونکي دې د ټولګي مخې ته راشي، پورتنى ډیالوگ دې په خچل منځ کې تمیل کړي.
- دوه زده کوونکي دې د تختې مخې ته راشي، یو دې د کتاب له مخې ورته دوې جملې ولولي او هغه بل دې د املا په توګه پرتختې ولیکي، نور زده کوونکي دې هغه د تختې له مخې ولیکي، بنوونکي دې خارنه او مرسته وکړي.

- خو زده کوونکي دې په وار سره د تختې مخې ته راشي (مرسته، ستړګي او خور) کلمې دې په جملو کې استعمال کړي.

لغت	معنا
دنده	وظيفه

کورنۍ دندہ:

زده کوونکي دې په خچله خوبنې پورتنى ډیالوگ ته ورته یو ډیالوگ په خپلو کتابچو کې ولیکي، بله ورڅ دې دوه تنه د نورو په وړاندې تمیل کړي.

زمود کورنی

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د چېلپي کورنۍ پېژندل.

پوښته:

تاسو په کور کې یوله بل سره شه ډول مرسته کوي؟
 زه میرویس د خلورم ټولګي زده کوونکی یم، په کورنۍ کې له مور، پلار،
 یوه ورور (اقل) او دوو خویندو (غوتی) او زرمینې) سره یو ځای ژوند کوم.
 مور د (زردالو او منو) یو باغ لرو، مور او پلار مې دواړه نبسوونکي دی، ورور
 مې د ساینس پوهنځی د دریم ټولګي محصل دی. خویندي مې په اووم
 او پنځم ټولګیو کې زده کړې کوي.
 مور او پلار مې چې له نبسوونځی خخه کورته راشي، له ما او خویندو سره
 مې په درسونو کې مرسته کوي. ټول په گډه د کور او باغ کارونه ترسره
 کوو، ټول خوبن او خوشحاله ژوند کوو.

- زده کوونکي دې له بشونکي خخه وروسته متن په چوپتیا سره ولولي.
- خو زده کوونکي دې په وار سره د ټولگي مخې ته راشي او د متن يوه، يوه کربنه دې ولولي.
- درې زده کوونکي دې په وار سره د ټولگي مخې ته راشي، هر يو دې د خپلې کورني غړي نورو ته ور وپېژني.
- خو زده کوونکي دې په وار سره د تختې مخې ته راشي د (کور، خور او ورور) کلمې دې د تختې پرمخ په جملو کې استعمال کړي، نور دې د تختې له مخې په خپلو کتابچو کې ولیکي.
- درې زده کوونکي دې په وار سره د لاندниو جملو تشن ځایونه په مناسبو کلمو سره ډک کري.
- زه میرویس د خلورم ټولگي یم.
- مور او پلار مې دواړه دې.
- تول خوبن او خوشحاله کوو.

لغت	معنا
ګډه	باهم
مرسته	کمک
کور	خانه

کورني دنده:

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د خپلې کورني او د کورني د غړو په باب معلومات ولیکي، بله ورڅ دې نورو ته ولولي.

خبرې اتري

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د خبرو زده کول.

پونتنه:

تاسونن د کورنی له غړو سره خبرې اتري کري دي؟

زرمينه: غوتۍ خوري السلام عليكم.

غوتۍ: خوري وعليكم السلام.

زرمينه: خوري تاسونن خه کار کوي؟

غوتۍ: گرانې زه کالي مينځم.

زرمينه: خوري زه درسره مرسته وکړم؟

غوتۍ: گرانې قربان دي شم، دومره ډېر نه دي، منه.

زرمينه: بنه چې دا سې ده، د خدای په آمان

غوتۍ: خور جانې د بیا لیدو په هيله، د خدای په آمان

- زده کوونکی دې له بنوونکي وروسته پورتنى چیالوگ ولولي.
- دوه تنه زده کوونکی دې د ټولګي مخې ته راشي، پورتنى خبرې اترې دې د نورو په وړاندې په تمثيلي بهه اجرا کړي.
- دوه زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشي او په خپل منځ کې دې یو چیالوگ تمثيل کړي، بنوونکي دې مرسته او خارنه کوي.
- دوه زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشي، په وار سره دې د (مرستې، غرمې) کلمې په جملو کې استعمال کړي.

لغت معنا

غرمه	چاشت
کالې	لباس

ټول زده کوونکي دې په خپله خوبنې په خپلو کتابچو کې یو یو چیالوگ ولیکي، بله ورڅ دې د یوه تن په مرسته د نورو په وړاندې تمثيل کړي.

زموره بشونخی

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د ژې زده کول.

تاسو په بشونخی کوم کارونه ترسره کوئ؟

موره بې نسې بشونخی لرو، په بشونخی کې گلان، شنې ونې او روانې او به شته، زموره بشونخی د کريكت، واليپال او فوتبال لوبو لپاره میدانونه لري. د کريكت، واليپال او فوتبال دلې د بشونخی په میدانونو کې لوبي کوي. موره هم د سپورت په ساعت کې له دې میدانونو خخه گته اخلو او په کې لوبي کوو. موره خپل بشونخی او ټولکۍ پاک ساتو.

- زده کوونکی دې له بنوونکی وروسته متن ولولی.
- درې زده کوونکی دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشی، د تختې پرمخ دې د بنوونځۍ په اړه په خپله خوبنې یوه یوه جمله ولیکي.
- دوه، دوه زده کوونکی دې په وار سره د تختې مخې ته راشی، یو دې ورته دکتاب له مخې یوه یوه جمله ووايي، بل دې پرتختې ولیکي، نور دې په خپلو کتابچو کې ولیکي، بنوونکی دې مرسته او خارنه وکړي.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د لاندېنيو جملو تشن خایونه د تختې پرمخ په مناسبو کلمو ډک کړي.
- مور دېر بنه لرو.
- په بنوونځۍ کې ګلان، شنې ونې او روانې شته.
- مور خپل بنوونځۍ او ټولګي ساتو.

لغت معنا

بنوونځۍ	مكتب
ټولګي	صنف
شين	سېز

کورنۍ دندہ:

زده کوونکی دې پورته لغتونه په خپلو کتابچو کې ولیکي.

خبری اتری

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او خبرو اترو له لارې د ژپې زده کول.

پوښته:

آیا تاسونن له چا سره خبری اتری کړي دي؟

اجمل: ايمله! ستړی ۴۰ شې.

ایمل: په خیر اوسي.

اجمل: ايمله! چېرته حې؟

ایمل: ټولګي ته حم.

اجمل: ايمله! لوړۍ ساعت کوم مضمون لرو؟

ایمل: د پښتو مضمون دی، ته چېرته حې؟

اجمل: زه هغه دوکان ته حم.

ایمل: په دوکان کې خه کوي؟

اجمل: له دوکان خخه قلم اخلم او بیا درحمن.

- زده کوونکی دې له بنوونکي وروسته په خپل منځ کې خبرې اترې وکړي.
- زده کوونکی دې په خپل منځ کې پورتنی خبرې اترې تمیل کړي.
- دوه، دوه زده کوونکی دې په وار سره د تختې مخې ته راشی، يو دې ورته يوه جمله د املا په توګه ولولي، هغه بل دې د تختې پرمخ ولیکي.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د (ساعت، مضمون، قلم) کلمې په جملو کې وکاروی، نور دې د تختې له مخې په خپلو کتابچو کې ولیکي.
- دوه زده کوونکی دې د ټولګي مخې ته راشی او خبرې اترې دې تمیل کړي.

لغت	معنا
لومړۍ	اول
چېرته	کجا
څم	مۍ روم

زده کوونکی دې دن ورځې لوست په خپلو کتابچو کې ولیکي او په بل درسي ساعت کې له څان سره راوري.

باغ

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د باغ پر گتو پوهيدل.

په پورته انځور کې خه شی وينه؟

د ګلالۍ کورنۍ یو باغ لري، د دوى په باغ کې د ګلانو بوتي او مېوه لرونکي وني، لکه (زردالو، شفتالو، الوجچي او منې) شته. د دوى ټوله کورنۍ یو د بل په مرسته د ونو او ګلانو پالنه او روزنه کوي. دوى له باغ خخه نسه حاصل اخلي، له دي لاري خخه د ژوند اړتیاوې پوره کوي. د ګلالۍ کورنۍ د ګډ کار او زيار له برکته آرام او خوشحاله ژوند کوي.

- زده کونکی دې له بنوونکي وروسته متن ولولي.

- خو زده کونکی دې په وار سره د (بوتي، ژوند، ميوه) کلمې په جملوکې وکاروي او نور دې په خپلو کتابچوکې ولیکي.

- خو زده کونکی دې په وار سره د ټولگي مخې ته راشي، د باغ او نو د ګټو په اړه دې خبرې وکړي.

- خو زده کونکی دې په وار سره د تختې پرمخ لاندې نيمګړې جملې بشپړي کړي.
- د ګلالې کورنۍ يو لري.
- له دې لاري د ژوند پوره کوي.
- د ګډکار او زيار له برکته ارام او خوشحاله لري.

لغت معنا

پلوري	می فروشد
زيار	کوشش
اړتیاوې	ضرورت ها

کورنۍ دندہ:

زده کونکی دې په خپلو کتابچوکې د څلورو څلورو نو نومونه ولیکي، بله ورڅ دې ټولگي ته راوري او نورو ته دې ولولي.

ښوونکی او زده کوونکی

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د ژې زده کول.

پونتنی؟

- خوک تاسو ته په ټولګي کې لوست وايي؟

ساعت اووه بجي وي، ښوونکی ټولګي ته راننوو، له سلام او لنډي پونتنی، او حاضري اخيستلو څخه وروسته يې د کورني دندې پر کتلوا پيل وکړ، کله چې يې د ميوند کورني دنده ولیده، ډير خوشحاله شو، ميوند ته يې ډبر افرين وواي، زده کوونکو ته يې لارښوونه وکړه چې ميوند ته چک چکي وکړي.

ښوونکي مور ټول وه خولو چې خپلي کورني وظيفې په نه توګه سرته

ورسوو.

- زده کوونکی دې له بنوونکي وروسته متن ولولي.
- خو زده کوونکی دې په وارسره د (ساعت، دنده، چک چک) کلمې د تختې پرمخ په جملو کې استعمال کړي.
- خو زده کوونکی دې په وارسره د تختې مخې ته راشي، د کتاب له مخې دې یوه یوه جمله پرتختې ولیکي.
- خو زده کوونکی دې په وارسره د لاندپنيو جملو تشن څایونه په مناسبو کلمو ډک کړي.

- بنوونکي ټولکې ته
- ميوند ته یې ډېر وویل
- بنوونکي ميوند ډېر

لغت	معنا
دنده:	وظيفه
هڅول	تشويق کردن
ننوت	داخل شد

زده کوونکي دې د خو بنوونکو نومونه په کتابچو کې ولیکي.

خواره

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د خورو پر گټو پوهېدل.

تاسو په کورونو کې له کومو خورو خخه ګټه اخلی؟

ټول ژوندي موجودات خورو او او بوا ته اړتیا لري، له خورو پر ته ژوند نه کېږي، د دې له پاره چې مورخپل ژوند ته دوام ورکړو، خورو ته اړتیا لرو. مور بايد تل د اسې خواره و خورو چې پاک او د بدن د اړتیا ور شیان ولري. شېدې، هګۍ او د ډول مېوو او سابو خورل بدن ته ګټه رسوي. خواره زمور بدن ته انرژي او د کار توان ورکوي. مور بايد تل پاک خواره او پاکې مېوې خورو.

- زده کوونکي دې له بنوونکي خخه وروسته په چويتيا سره متن ولولي.
- دوه، دوه زده کوونکي دې د ټولګي مخې ته راشي، يو دې ورته يوه جمله د املا په بنه ولولي، بل دې پرتختې ول يكن او نور دې په کتابچو کې ول يكن.

- خو زده کوونکي دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، د (اړتیا، هګۍ، ګټه) کلمې دې په جملو کې استعمال کړي او نور دې د تختې له مخې په خپلو کتابچو کې ول يكن.

- خو زده کوونکي دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، د خورو د ګټو په اړه دې خبرې وکړي.

لغت	معنا
ګټه	فایدہ
اړتیا	ضرورت
توان	طاقت

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې په کورونو کې متن ولولي، بیا دې درې درې جملې د خورو د ګټو په اړوند ول يكن، بله ورڅ دې ټولګي ته راړې او نورو ته دې ولولي.

غنم

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د غنمو پیژندل.

آیا تاسو کله د غنمو کرل لیدلي دي؟

غنم يو گټور نبات دی چې زمور د خورو لویه او ارزښتناکه برخه جوروی. زمور د هېواد په ډېرو برخو کې غنم کرل کېږي. کله چې غنم له حمکې خخه ترلاسه شي. بیا یې په ژرنده کې اوره کوي، له خمیره کېدو وروسته ورڅخه ډودۍ پخیري. غنم ډېر ډولونه لري، لکه: سره غنم، سپین غنم او نور چې هر ډول ځانته خصوصیات لري. موږ په کرنه کې له خپلې کورنۍ سره مرسته کوو او خپل درسونه هم لولو.

- زده کوونکي دې له بنوونکي وروسته يو د بل په مرسته لوست ولولي.
- درې تنه زده کوونکي دې په خپله خوبنې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، د (غم، چوچي، مرسته) ګلمې دې په جملوکې استعمال کړي.

- دوه، دوه زده کوونکي دې د تختې مخې ته راشي، يو دې ورته د کتاب له مخې يوه جمله ولولي، هغه بل دې پر تختې د املا په ډول ولیکي، نور زده کوونکي دې د تختې له مخې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

- دوه زده کوونکي دې په خپله خوبنې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، د غنمو په هکله دې نورو ته معلومات ورکړي.

لغت معنا

کرنې	کشت و زراعت
ارزښتناکه	قیمتی

زده کوونکي دې د کورنې د ځرو په مرسته د غنمو په هکله په خپلو کتابچو کې دوي دوي لندې جملې ولیکي، بله ورڅ دې په ټولګي کې نورو ته واوروسي.

خبری اتری

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د خبرو زده کول.

پونتنه:

څوک ویلی شي خلک د خه لپاره په خپلو منځونو کې خبرې کوي؟

توریالی: زلمیه! السلام عليکم

زلمی: وعليکم السلام

توریالی: زلمیه: دا ستا ورور دی؟

زلمی: هو! دا زما ورور دی.

توریالی: ستا ورور خه کار کوي؟

زلمی: زما ورور په نهم ټولګي کې دی.

توریالی: څوک له تاسو سره په لوستونو کې مرسته کوي؟

زلمی: زمور سره په لوستونو کې زما ورور مرسته کوي.

توریالی: زلمیه! غرمه له ما سره لارشه؟

زلمی: وروره! ډیره مننه، د خدای په آمان.

توریالی: د خدای په آمان، په مخه موښه،

- خو زده کوونکی دې په وار سره د لوست یوه، یوه جمله د کتاب له مخې ولولي.

- زده کوونکی دې په وار سره له پورتنی لوست خخه یوه، یوه جمله پر تختې ولیکي، نور دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

- دوه زده کوونکی دې پورتنی خبرې د نورو په وړاندې تمیل کړي، نور دې ورته غوره ونیسي.

- دوه زده کوونکی دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، د خبرو اترو په اړوند دې خبرې وکړي، نور دې ورته غوره ونیسي، بنوونکی دې مرسته او خارنه کوي.

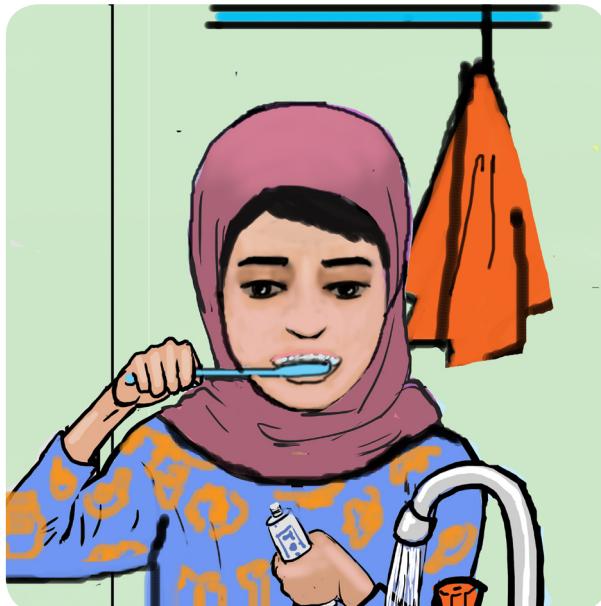
لغت	معنا
منته	تشکر
مرسته	کمک
ورورا!	برادر
غرمه	چاشت

زده کوونکی دې پورتنی متن ولولي، بيا دې، دې ته ورته (ډیالوگ) په خپلو کتابچو کې ولیکي، بله ورڅ دې د نورو په وړاندې د یوه بل تن په مرسته تمیل کړي.

غابسونه

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د غابسونو پر ساتلو پوهيدل.

پوبنتنه:
?

د غابسونو پاک ساتل خه گتې لري؟

غابسونه د الله یو لوی نعمت دی، د خورو د ژوولو وسېله ده. ددي لپاره چې غابسونه مو خراب نه شي، باید هر سهار غابسونه پرمسواک او يا کريم او برس سره پريمينحو. د غابسونو برس کول ډيرې گتې لري او مور له ډول ډول ناروغيو او د غابسونو له خرابېدو څخه ساتي. مور باید تل خپل غابسونه پاک وساتو، ترڅو روغتيا ته مو زيان ونه رسپري.

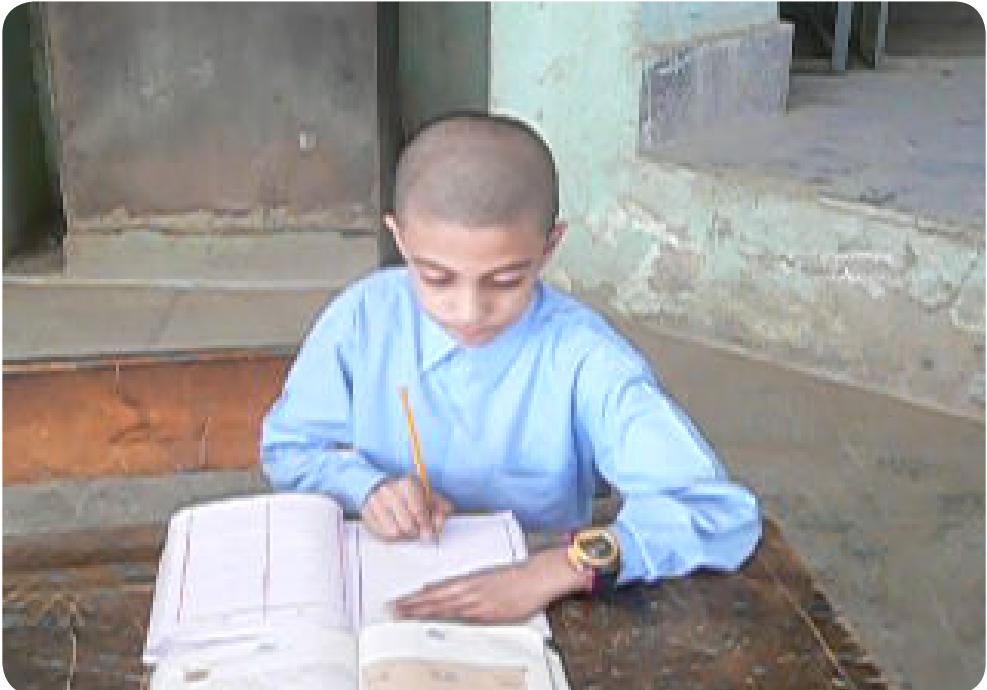
- زده کوونکي دې له بنوونکي وروسته د يو بل په مرسته متن ولولي.
- دوه زده کوونکي دې په وار سره د ټولگي مخې ته راشي او د غابنونو د پاک ساتلو پر ګټو دې خبرې وکړي، نور دې ورته غور ونيسي.
- دوه دوه زده کوونکي دې د ټولگي مخې ته راشي، يو دې ورته يوه جمله د کتاب له مخې ووايي، بل دې د املا په توګه پرتختې وليکي، نور دې په خپلو کتابچو کې وليکي.
- خو زده کوونکي دې په وار سره د غابنونو د پاک ساتلو په باره کې يوه يوه ګټه نورو ته په ګټه کړي.

لغت	معنا
ژرول	جويدن
سهار	صبح
ناروغيو	امراض
تل	همېشه

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د غابنونو د پاک ساتلو په اړوند دوي کربنې وليکي، بله ورڅ دې په ټولگي کې نورو ته واوروسي.

ښه زده کوونکی

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د ښه زده کوونکی په صفتونو پوهېدل.

په پورتني انټور کې خه وينئ؟

هغه څوک چې ښه او نیک اخلاق وله، ښه زده کوونکی دی، په هر چا سلام اچوي او د هر چا درناوی کوي، له نورو سره مینه کوي او د چا بې احترامي نه کوي.

ښه زده کوونکی د کور په کارونو کې فعاله ونډه اخلي. په خپل وخت درسونه لولي او کورنۍ دندې ترسره کوي. له دې امله په چا گران او په بسوونځي کې بريالي وي.

- زده کوونکی دې له بنوونکي خخه وروسته په خپلو منځونو کې متن ولولي.
- خو زده کوونکی دې په وار سره د تختې مخې ته راشي، د کتاب له مخې دې يوه يوه جمله پر تختې ولیکي، نور دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.
- دوه دوه زده کوونکي دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي. يو دې د کتاب له مخې ورته يوه جمله ووايي او بل دې د املا په توګه پر تختې ولیکي او نور دې په کتابچو کې ولیکي.
- يو تن دې د ټولګي مخې ته راشي او د بنه زده کوونکي په اړه دې نورو ته خبرې وکړي.

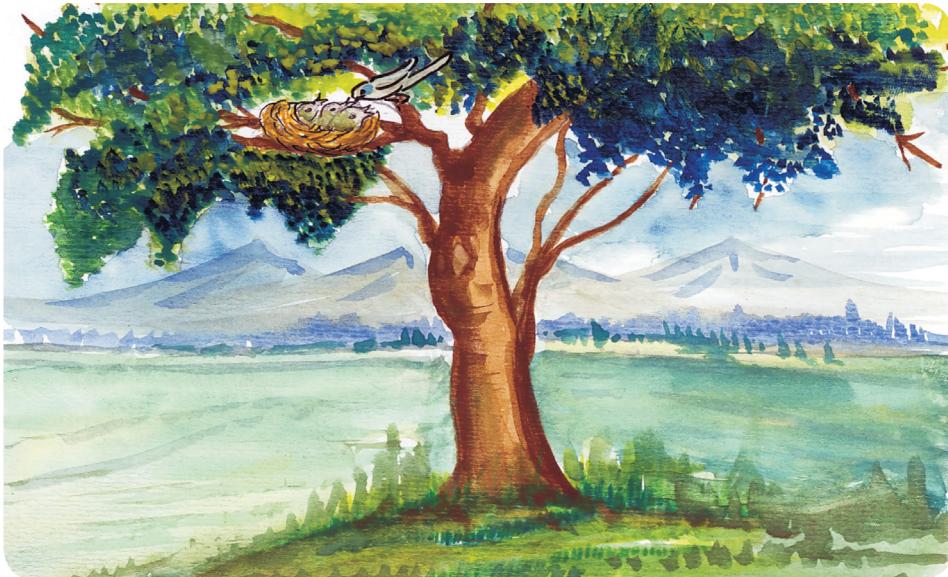
لغت	معنا
ښه	خوب
ونډه	سهم
بریالی	کامیاب
مینه	محبت

کورنۍ دندہ:

زده کوونکي دې متن ولولي، په خپلو کتابچو کې دې د بنه زده کوونکي خو صفتونه په خپله خوبنې ولیکي. بله ورڅ دې په ټولګي کې نورو ته واوروسي.

حَالَه

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او له زهر لرونکو حشراتو خخه ئان ساتل.

تاسو کله د مرغانو ئالى لېدلى دي؟

ټول الوتونکي د ژوند د دوام له پاره ئالى جوروی، په ئالو کې هگى اچوي او بيا له هگيو خخه بچي را ووھي. حيني الوتونکي په ونو، حيني نور يې د حمکي پرمخ پت حاي او يو شمبريې د غرونو په لورو برخو کې ئالى جوروی.

كله کله ماران او نور حيوانات د الوتونکو هگى او بچي خوري، ډېر وخت ماران د الوتونکو په ئالو کې خانونه پتهوي، ددي لپاره چې ماران يې ونه چيچي، هوښيار ماشومان او زده کوونکي د الوتونکو ئالو ته لاس نه وروري.

- زده کوونکی دې له بنوونکی وروسته لوست ولولي.

- درې تنه زده کوونکی دې په وار سره د (هگى، دوام، ژوند) کلمې د تختې پرمخ په جملو کې وکاروي او نور دې د تختې له مخې په خپلوا کتابچو کې وليکي.

- دوه دوه زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشي، يو دې د کتاب له مخې ورته يوه جمله ولولي او بل دې د املا په توګه پرتختې وليکي، بنوونکی مرسته او خارنه کوي.

- دوه زده کوونکی دې په وار سره د خالې په اړوند په خپله خوبنې پرتختې يوه يوه جمله وليکي.

- دوه زده کوونکی دې په وار سره د الوتونکو په څالو کې د لاس وهلو د زیانونو په اړوند خبرې وکړي.

لغت معنا

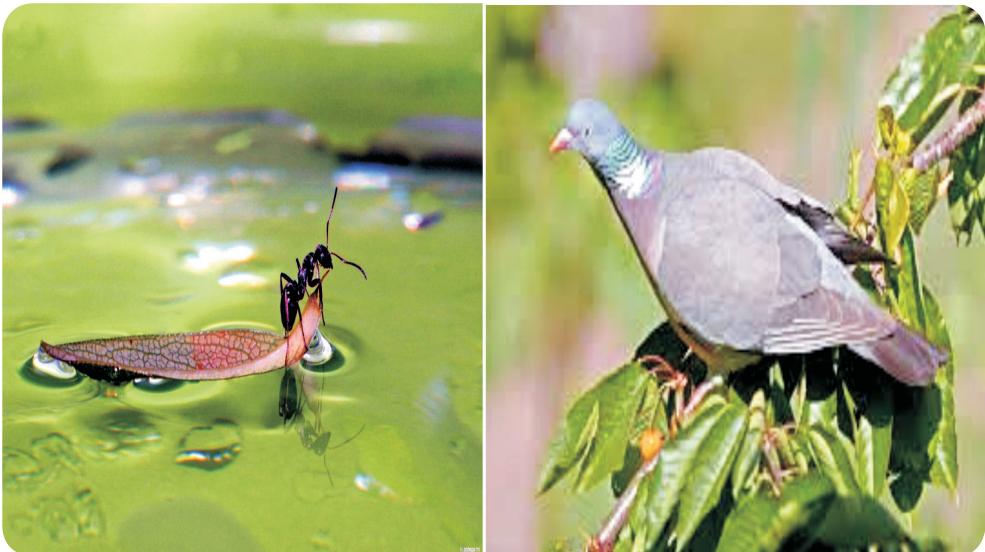
اشيانه	ځاله
تخم	هگى
هوښيار	هوبنیار

زده کوونکی دې متن ولولي، بيا دې د خالې په اړوند دوې کربنې وليکي او بله ورڅ دې نورو ته واورووي.

کوته او مېرى

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د مرستې پر مفهوم پوهېدل.

تاسو کوم التونکی له مرگ خخه ژغورلى دی؟

يوي کوته په اوبو کې يو مېرى ولید. نژدي و چې مېرى په اوبو کې ډوب شي. کوته د ونې يوه پانه په اوبو کې د مېرى مخي ته واچوله. مېرى پر پانه وخت او له مرگ خخه بچ شو، بله ورڅنکاري کوته په نسه کړه. د مېرى ورته پام شو او د نکاري پنسه یې وچیچله. د نکاري لاسونه ورپېدېدل. نسه یې خطا شو او کوته والوته. باید مور له کمزورو سره مرسته وکړو چې د دنيا او اخترت ګټې مو په برخه شي.

- زده کوونکی دې له بنوونکي وروسته په خپل منځ کې لوست ولولي.

- زده کوونکي دې پر ډلو وویشل شي، هره ډله دې لوست په خپل منځ کې ولولي، بيا دې د هري ډلي استازى په وار سره د لوست یوه یوه برخه ولولي.

- دوه زده کوونکي دې د تختې مخې ته راشي، یو دې ورته د کتاب له مخې دوي جملې ولولي او بل دې د املا په ډول پر تختې ول يكن.

- درې زده کوونکي دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، د کېسې په اړه دې خبرې وکړي، نور دې ورته غوره ونیسي، بنوونکي دې مرسته او خارنه وکړي.

لغت	معنا
ډوب	غرق
پانه	برگ
نبنه	نشان
مېږۍ	مورچه
ښکاري	شکارچي
چېچل	ګزیدن

کورني دنده:

زده کوونکي دې پورتنی کيسه ولولي، بيا دې هري یو په خپلوكتابچوکې ول يكن او بله ورڅ دې په ټولګي کې نورو ته واورو وي.

نوی زده کوونکی

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د ژې زده کول.

پوبننه:

له تاسو خخه کوم یوه بل بنوونخی ته سه پارچه اخیستې ده؟

پرون زمور ټولگي ته یونوي زده کوونکی راغي، دده نوم ايمل و، له ټولو ټولگي والو سره يې ستري مشي وکړه، له ستري مشي وروسته زمور د ټولگي ټپتان د نورو په استاري توب له هغه سره په درسونو کې د هر ډول مرستې ژمنه وکړه، ايمل هم ورڅه ډيره منه وکړه او د دوى له مينې او محبت خخه ډير خوشحاله شو.

- زده کوونکی دې له بنوونکی وروسته لوست ولولي.
- درې زده کوونکی دې په وار سره د تختې مخې ته راشي، د (پرون، ژمنه، کپتان) کلمې دې پر تختې په جملو کې استعمال کري، نور دې هغه د تختې له مخې په کتابچو کې ولیکي.
- دوه دوه زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشي، يو دې ورته د کتاب له مخې يوه جمله ولولي، بل دې د املا په چول پر تختې ولیکي، نور دې د تختې له مخې په کتابچو کې ولیکي.
- دوه زده کوونکی دې په خپله خوبنې د ټولګي مخې ته راشي، په وار سره دې له خپلو ټولګي والو سره د مرستې په باب خبرې وکړي، نور دې ورته غوره ونيسي، بنوونکي دې مرسته او خارنه وکړي.

لغت	معنا
استازى	نماینده
ژمنه	وعده
پرون	دیروز

کورني دنده:

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د لوست په هکله دوي کربنې ولیکي، بله ورخ دې په ټولګي کې نورو ته واوروسي.

زده کونکی په کورکي

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د ژې زده کول.

تاسو په کورکي له چا سره مرسته کوي؟

زما نوم توريالي دي. زه له خپلو درسونو سره ډېره مينه لرم. کله چې له
نبونئي خخه کورته راشم، له خپلي کورني سره یوځاي ډودي خورم.
د لمانحه له اداکولو وروسته خپلي کورني دندې ترسره کوم. که په لوست
کې ستونزه ولرم، له خپل پلار او مور خخه مرسته غواړم. له کورني دندې
وروسته له مور او پلار سره په کارونو کې مرسته کوم. مورد کورني غږي یو
له بل سره مينه لرو او خوشحاله ژوند کوو.

- زده کوننکی دې له بنوونکی خخه وروسته لوست ولولي.
- دوه زده کوننکی دې په وار سره د تختې مخې ته راشي، لاندې نیمگړې جملې دې پر تختې ولیکي او بشپړې دې کړي. نور زده کوننکی دې هغه په کتابچو کې ولیکي.
- زه له خېلو درسونو سره لرم.
- زما نوم دې.
- بیا له کورنۍ سره یو خای خورم.
- دوه دوه زده کوننکی دې د تختې مخې ته راشي. یو دې د کتاب له مخې یوه جمله ولولي، بل دې د املا په ډول پر تختې ولیکي او نور دې هغه په کتابچو کې ولیکي.
- دوه زده کوننکی دې په وار سره په کور کې له مور او پلار سره د مرستې په باب خبرې وکړي او نور دې ورته غوره ونیسي.

لغت	معنا
ستونزه	مشکل
لمونځ	نماز
ډودې	نان
غړي	اعضا
کورنۍ دنده	وظيفة خانګۍ

کورنۍ دنده:

زده کوننکی دې په کورونو کې لوست بنه ولولي، بیا دې له لوست خخه درې کربنې ولیکي، بله ورڅ دې ټولګي ته راوري او نوروته دې واورووي.

سېلا卜

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د سېلا卜 له زیانونو څخه د ځان ساتلو پر لارو چارو پوهيدل.

تاسو کله د سېلا卜 له خطر سره مخامنځ شوي ياست؟

پسلی د بارانونو موسم دی، په دې وخت کې باران اوږي، سېلابونه جوروی، خو ډیر سېلابونه د اوږي په موسم کې د ډېر او تیز اورښت له امله رامنځ ته کېږي، هرڅه، لکه: کورونه، کرنیزې ځمکې، ونې او بوټي له ځان سره وړي.

له دې امله باید زده کوونکي د تېز باران پر وخت ځانونه امن ځای ته ورسوی، د پلونو لاندې ونه درېږي او له هغه ځایونو څخه چې د سېلا卜 د راوتلو امکان ولري، ځانونه لورو ځایونو ته ورسوی، ترڅو ورته زیان ونه رسېږي.

- زده کوونکي دې له بنوونکي وروسته متن په خپل منځ کې ولولي.
- خو زده کوونکي دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، د متن يوه جمله دې پرختې ولیکي، نور دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.
- خو زده کوونکي دې د ټولګي مخې ته راشي، په وار سره دې د سېلاپ په اړوند نورو ته معلومات ورکړي.
- خو زده کوونکي دې د تختې مخې ته راشي، په وار سره دې د (موسم، اوربنت، باران، سېلاپ) کلمې په جملو کې وکاروي.

لغت	معنا
اوربنت	باران
تبز	شدید
کچه	اندازه

کورنۍ دندہ:

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د سېلاپ په هکله يوه يوه کربنه ولیکي او بله ورڅ دې نورو ته واورو وي.

مرسته

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او د مرستې پر مفهوم پوهېدل.

ستاسي په فکر کوم کسان مرستې ته اړتیا لري؟

زرغونه او ملاله نسونځي ته روانې وې، وي په ليدل چې یوه نجلی (ګلالۍ)
په حمکه ولویده، وي په ژدل زرغونې ورته وویل: پروا مه کوه، ژاړه ۵۰ مه، زه
به ستا کتابونه در ټول کړم.

زرغونې د ګلالۍ کتابونه ورتول کړل او کالې یې ورپاک کړل.
بایا په ګلالۍ ته وویل: څه چې نسونځي ته ولاړې شو، ځکه ډير لې وخت
باتې دی، لوست پیل کېږي زرغونې وویل: زمود وظيفه ده چې د اړتیا په
وخت کې له هر چا سره مرسته وکړو.

- زده کوونکی دې له بنوونکي وروسته لوست ولولي.

- درې زده کوونکی دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشي، لاندې نیمگړې جملې دې په مناسبو کلمو سره بشپړې کړي.

- زرغونه او ملالۍ ته رواني وي.
- زه به ستا درېول کرم.
- ځکه ډېر لړ وخت دی.

- دوه دوه زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشي، یو دې ورته یوه جمله له کتاب خخه ولولي او بل دې پرتختې ولیکي.

- دوه زده کوونکی دې په وار سره د مرستې په باب خبرې وکړي.

لغت	معنا
ژړا	ګريه
پيل	شروع

کورنۍ دنده:

زده کوونکی دې لوست ولولي، بيا دې په خپلو کتابچو کې د مرستې په هکله درې کربنې ولیکي او بله ورڅ دې نورو ته واورووي.

ڙوند

موخه: د متن سم لوستل، ليڪل او د ڙوند پر مفهوم پوهېدل.

تاسي پوهيرئ چي ڙوند خومره ارزښت لري؟

ڙوند د الله ﷺ لوی نعمت دی. ڙوند هر ڙوندي ته گران دی، ربستیا هم ڙوند حانگري بسکلا لري. انسان يو ټولنیز مخلوق دی. په ټولنه کې ڙوند کوي. يوازي ڙوند د انسان پاره ډېر بي خونده وي. موږ ته په کار ده چې په ڙوند کې د دین او د دنيا کارونو ته پاملننه وکړو او ڙوند د اسي سمبال کړو چې گته يې نوروته هم ورسپري.

- زده کوونکی دې له بنوونکی وروسته په خپل منځ کې لوست ولولي.
- درې زده کوونکی دې په وار سره د تختې مخې ته راشی، د (ژوند، بنکلا، سمبال) کلمې دې په جملو کې استعمال کړي، نور دې د تختې له مخې په خپلو کتابچو کې ولیکي.
- دوه، دوه زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشی، یو دې ورته د کتاب له مخې یوه جمله ولولي، بل دې د املا په توګه پر تختې ولیکي.
- دوه زده کوونکی دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشی، د ژوند په اړه دې خبرې وکړي، نور دې ورته غوره ونیسي او بنوونکی دې مرسته او خارنه وکړي.

لغت	معنا
سمبال	ترتیب
ټولنه	جامعه
بنکلا	زیبایی
یوازې	تنها

زده کوونکی دې متن ولولي بیا دې د ژوند په باب دوې کربنې ولیکي او بله ورڅ دې په ټولګي کې د نورو په وړاندې ولولي.

له ناروغيو مخنيوي

موخه: د متن سم لوستل، ليکل او له ناروغيو څخه د مخنيوي پر لارو چارو پوهيدل.

څه وکړو، ترڅو په ناروغي اخته نه شو؟

ددې لپاره چې ناروغه نه شو، موږ باید په خپل ورځني ژوند کې حینو ټکو
ته پاملننه وکړو:

باید پاک او مناسب خواړه وختورو، حان، جامې او هغه لوښي چې د
خوراکې توکود خورلو پروخت ورڅخه کار اخلو، پاک پرمیمنځ او لمړ ته
ې پکیدو. په خپل وخت د بېلا بېلو ناروغيو واکسین وکړو. د خپلې روغتیا
ساتنې لپاره سپورت وکړو، لکه چې وايي: (روح عقل په روح بدن کې وي)
همدارنګه خپل چاپيریال پاک وساتو. په هر حای کې د خوسا شووموادوله
غورحولو ډډه وکړو، نو بې له شکه به مو د ډېرو ناروغيو مخه نیولې وي.

- زده کوونکی دې له بنوونکي خخه وروسته په خپل منځ کې لوست ولولي.
- درې زده کوونکی دې په وار سره د تختې مخې ته راشی د (چاپیریال، روغتیا، خوسا) کلمې دې د تختې پرمخ په جملو کې استعمال کړي او نور دې د تختې له مخې په خپلو کتابچو کې ولیکي.
- دوه زده کوونکی دې د تختې مخې ته راشی، یو دې د کتاب له مخې ورته دوې جملې ولولي، بل دې د املا په ډول پر تختې ولیکي او نور دې د تختې له مخې په کتابچو کې ولیکي.
- دوه زده کوونکی دې په وار سره د ټولګي مخې ته راشی، د څینو نارو غیو په اړه دې خبرې وکړي او بنوونکي دې مرسته او خارنه کوي.

لغت	معنا
خوسا	پوسیده
چاپیریال	محیط
ناروغ	مریض
ورځنی	روزه مره
روغتیا	صحت

کورنۍ دنده:

زده کوونکی دې لوست ولولي، بیا دې د نارو غیو د مخنیوی په هکله درې کربنې ولیکي او بله ورڅ دې نورو ته واوروی.

د پوهنې ترانه

پوهنه ده رڼا وطن ته مو بشکلا
كتاب او قلم زمونږه رهندما

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو بشکلا
كتاب او قلم زمونږه رهندما

وطن زمایي خان له تانه شم قربان
ته وينه د افغان ته لوړ په قول جهان

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو بشکلا
كتاب او قلم زمونږه رهندما

ابداد او سی اباد وطن ته شي بساد
مونږ سرې ندو په تا او ساتو دی ازاد

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو بشکلا
كتاب او قلم زمونږه رهندما

ته کوري هم می گور ته پلاري هم می مور
ته زړه یې د اسیا زماد ستړګو تور

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو بشکلا
كتاب او قلم زمونږه رهندما

ته ننګ یې د اريا او تاج یې د یما
څارې ډمه له تا افغانستان زما

پوهنه ده رڼا، وطن ته مو بشکلا
كتاب او قلم زمونږه رهندما